

[Palle Simonsen]

Der er stadig væk ikke tale om at føre os tilbage til et asocialt system. Der er for os alene tale om at få fastlagt, hvordan reglerne skal være, når man deltager i kollektive aktioner i et samfund – lad mig så bruge dette udtryk. Det kan være de arbejdsstridigheder, som vi her har været inde på, det kan være huslejeboykoten, og det kan være andre tilfælde. Nogle har spurgt: hvad er der tænkt på? Ja, huslejeboykoten er en ting, som er kommet til i sommerens løb, og der kan komme andre ting. Det er faktisk kollektive aktioner mod samfundet, hvor man går ned i indkomst. Her kan det ikke være meningen, at det er bistanstkontoret, der skal træde hjælpende til.

Jeg forstår klart på denne diskussion – og sådan var det jo også i foråret – at vi har en forskellig opfattelse af neutralitet. Vi er af den klare opfattelse, at i det øjeblik den løn, man sætter på spil i en kollektiv aktion, mistes, så bliver det offentlige part, hvis man kan gå på socialkontoret og få hjælp. Det er for os ikke tilstrækkeligt, at man senere skal betale denne hjælp tilbage. Ministeren siger i sit svar her i dag, at efter de oplysninger, man nu har, så er det ministerens indtryk, at neutraliteten er sikret igennem tilbagebetalingspligten, og at tilbagebetalingen i de fleste tilfælde går planmæssigt. Det vil jeg ikke bestride, men hvorvidt ministerens konklusion er acceptabel, afhænger af, hvor hurtigt disse penge tilbagebetales, for hvis det er noget, der breddes ud over en meget lang periode, så er det – havde jeg nær sagt – måske ikke noget, der kommer til at spille en væsentlig rolle.

Jeg ved ikke, om ministeren er opmærksom på, at man netop har afsagt en kendelse i Fyns amts ankenævn, hvortil en tilbagebetalingssag omkring dette spørgsmål var indbragt. Amtsankenævnet sagde, at nok var det rigtigt, at der skulle tilbagebetales, men ikke i det tempo, der var foreslået. Her var altså en socialforvaltning, der søgte at gribe fat i sagen og køre en stram tilbagebetalingspolitik, mens amtsankenævnet gik ind og sagde: der skal en længere periode til. Det kunne måske godt pege i retning af, at der er behov for klargøring – og det er jo alene klargøring, det drejer sig om.

Ministeren siger også, at man kan ikke lave særregler, bistanstloven er jo en rammelov, og det har vi diskuteret mange gange.

Men er det nu rigtigt, at bistanstloven er fuldstændig uden særregler? Hvorfor har vi f. eks. et afsnit i bistanstloven, der siger, at man i særlige situationer, hvor man får hjælp, kan blive nødsaget til at tilbagebetale? Hvorfor har man egentlig det? Er det ikke en sondring, der her er tale om? Her kommer jo netop den kollektive arbejdsstrid ind i billedet. Jeg mener faktisk, at bistanstloven har sondret, for det er kun på enkeltområder, man fra socialudvalgets side kan kræve tilbagebetaling, på en lang række områder kan man det ikke. Et af de områder, hvor man kan kræve tilbagebetaling, drejer sig om en kollektiv arbejdsstrid, så jeg mener faktisk, at der findes en sondring. Derfor er der ingen grund til at hævde, at vort forslag fører os tilbage til et værdighedsprincip – sådan forstod jeg det – som vi havde i 1930'erne; det er at overdrive situationen, at overspille situationen, det gør man jo ikke. For hvad fik man egentlig af hjælp, før bistanstloven trådte i kraft? Da fik man vel hjælp efter en sats, som nogenlunde svarer til den, der gælder for varig hjælp i dag, og det er det, vi foreslår.

Det er min opfattelse – det ville ministeren ikke bekræfte, da vi havde debatten i foråret – at det, der giver de særlige problemer, er de rummeligere regler for udmåling af den varige hjælp. Det er her, problemet for så vidt ligger.

Ministeren vil – og det vil fru Inge Fischer Møller også gerne – have en definition på, hvad en nødsituation er, men når fru Inge Fischer Møller så går så vidt som til at sige, at det er noget med, at man er kommet i en skeletlignende situation, så synes jeg faktisk, at debatten trækkes for langt ned. Det ved fru Inge Fischer Møller udmærket godt at der ikke er tale om.

Det kan da godt være, at dette lovforslag kan udformes teknisk på en bedre måde, men vi har altså ikke så megen hjælp til rådighed til at udforme et sådant lovforslag; det håber jeg, man vil medgive os. Da vi fremsatte et forslag til folketingsbeslutning, blev vi skældt ud over, at vi ikke klargjorde, hvad vi ville. Nu har vi klargjort, hvad vi ville, og så siger man, der er nogle tekniske vanskeligheder. Nu vel, det kan da godt være, der er nogle tekniske vanskeligheder, men det skal i hvert fald være hævet over enhver tvivl, at det, der står tilbage, er, at grænsen